

Títol: *Boston Marriage*

Autor: David Mamet

Editorial: Methuen. Londres, 2001

Personatges: Tres dones. Anna i Claire tenen una edat semblant. La minyona és clarament més jove.

Sinopsi: Anna, una dama de classe alta, rep la visita de Claire, la seva amant. Totes dues tenen notícies importants. Anna ha aconseguit que un home amb molts diners la mantingui, mentre que Claire diu que s'ha enamorat d'una altra dona. Les dues novetats confluiran fins a extrems insospitats i posaran en perill tots els seus interessos i les seves emocions.

Anotacions: L'any 1974, David Mamet aconseguia un Obie Award i el seu primer gran èxit amb *Sexual Perversity in Chicago*, una comèdia esbojarrada i efectiva amb la qual Mamet volia rebentar taquilles i fer-se un lloc en la cartellera de la seva ciutat, Chicago. Ho va aconseguir. Més tard reprendria les seves «intencions d'autor», demostrades a *Duck Variations* i a la primera versió de *Lakeboat*, per convertir-se en la *Miss* oficial del teatre nord-americà durant els anys vuitanta («*Miss* ficció con meta», segons Marcos Ordóñez). Trenta anys després, Tony Kushner (*Miss* consciència davant el desordre global dels anys noranta?) i Neil LaBute (*Miss* amoralitat sense culpa aparent dels anys dos mil) han passat a ser els escriptors dramàtics més representatius del país, i Mamet està més concentrat en la faceta cinematogràfica que en la teatral.

Durant els darrers deu anys, després de l'estrena de *The Cryptogram* (1994), Mamet pràcticament ha desaparegut com a autor, deixant de banda comptades excepcions, com els nous textos que va incloure dins la recopilació *The Old Neighborhood* (1997), un material que quedava eclipsat davant la millor obra del conjunt, la reciclada *The Disappearance of the Jews* (1982).

(Pausa.20) Fitxer

Des de 1999, *Boston Marriage* és la seva darrera obra i, en aparença, sembla que té molt poc a veure amb els altres textos de l'autor de *Veritat i mentida*. A *Boston Marriage* hi ha un final relativament feliç, lluny del seu habitual regust tràgic, i els personatges no parlen en *mametià* (ni pauses, ni encavalcaments, ni *staccato*, ni obsessió interrogativa). D'altra banda, l'obra no està situada en l'actualitat, sinó al final del segle XIX, i els seus protagonistes no són homes. Una de les creus que arrossega Mamet des de fa anys i panys és l'adjectiu *masclista*, probablement guanyat per uns personatges, gairebé tots masculins, que tracten les dones com a objectes. Mamet sempre ha desenvolupat mons masculins però, com es demostra amb les dones de *Boston Marriage*, el que l'interessa és reflectir el poder que envolta el sexe, les persones com a transacció, i no donar la raó a un gènere o a l'altre. Aquesta seria la primera semblança arran de la qual ens adonem que *Boston Marriage* inclou més constants de Mamet del que sembla. L'estructura, el tema de l'ambició, les grolleries, la utilització d'un petit objecte per definir el conflicte (en aquest cas, un oportú collaret de maragdes) també és repeteixen obsessivament en la resta de les obres de Mamet. Però si algun tret caracteritza els seus personatges és que creuen que, com deia Voltaire, «les paraules han estat inventades per amagar les emocions». Anna i Claire utilitzen el llenguatge per atacar-se i per guarir-se com a bones habitants de l'univers Mamet, i en aquesta ocasió amb una habilitat i un enginy ben particulars que les emparenta directament amb els personatges d'Oscar Wilde. No deixa de ser curiós que durant la darrera dècada certs dramaturgs hagin invocat l'esperit de Wilde a través d'un pas-titx que els retornava a la seva mateixa època. Aquest seria el cas de Mark Ravenhill a *Handbag* i de Tom Stoppard a *Travesties* i *Arcadia*, una situació que es reforçava a *The Invention of Love*, una altra obra de Stoppard, on Oscar Wilde es convertia literalment en un dels protagonistes.

El primer èxit de Mamet, *Sexual Perversity in Chicago*, i el darrer, *Boston Marriage*, tenen els personatges més corrosius de la seva carrera i estan dirigits a la ciutat que acull la seva estrena (Chicago i Boston, respectivament). Són textos que volen ser apostes segures. Potser Mamet sentia que

(Pausa.20) Fitxer

ja feia massa temps que estava allunyat de Broadway i va escriure una obra deliberadament comercial amb les seves millors habilitats, ja siguin o no *mametianes*. Però *Boston Marriage* és, tal com diu la cita de *The New York Times* que ocupa la portada del llibre, «Devastadorament divertida...», i, sobretot, «excepcionalment intel·ligent», cosa que confirma la vella sensació que Mamet és un dels dramaturgs contemporanis que té més control del seu receptor, amb un rigor absolut malgrat la puntual vocació popular.

No puc evitar fer una menció especial a l'estrena del text en la programació d'aquesta temporada del Teatre Lliure, amb una traducció de Joan Sellent que es preveu puntualment complicada. Resoldre el títol amb *Bostonianes* ja deu haver portat més d'un mal de cap, atès el significat nord-americà de «Boston marriage», però segur que el resultat final serà tan excel·lent com tots els seus treballs. El gran al·licient és, malgrat tot, el duel entre Anna Lizaran (Anna) i Emma Vilarasau (Claire). Queden avisats que pot ser espectacular.

Esteve Soler